

Виділені напрямки досліджень потребують подальшого ґрунтовного вивчення з метою удосконалення обліку та контролю господарських операцій, що дозволить підвищити достовірність та аналітичність даних для прийняття ефективних рішень в частині управління фінансовими результатами підприємства.

УДК 65.011.56

Шипунова О.В., к.е.н, доц.

ДВНЗ "Українська академія банківської справи Національного банку України "

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ERP-СИСТЕМ В УКРАЇНІ

Зараз стрімко розвиваються системи планування ресурсів підприємства (ERP), які являють собою нове покоління інформаційних систем, розроблених для рішення поточних завдань бізнесу з обліком множинних функціональних областей великих корпоративних підприємств. Системи ERP забезпечують такі організації високо інтегрованими рішеннями, що опираються на використання загальних баз даних. Як внутрішні, так і зовнішні зв'язки між різними функціональними видами діяльності підтримуються завдяки тому, що всі необхідні дані зберігаються в єдиній базі. Таким чином, дані про ділові операції вводяться в систему один раз, вплив цих операцій на бізнес-процеси можна оцінити негайно, а відповідні звіти одержати відразу.

Більша частина сучасних ERP-систем заснована на архітектурі Клієнт- сервер, при цьому використовується загальнодоступна технологія реляційних баз даних як для керування даними, так і для генерації звітів; пересилання даних при цьому здійснюється за допомогою стандартних комунікаційних протоколів. Відкрита архітектура систем ERP означає, що ERP може працювати на різних платформах, а це дозволяє встановлювати систему де завгодно, не піклуючись про структури й географічне розташування окремих учасників бізнесу.

Як правило ERP - системи орієнтовані на одну або декілька галузей і типів виробництва: серійне (машинобудування), дрібносерійне (авіація, важке

Секція: "Обґрунтування перспектив розвитку обліку, аналізу та аудиту в умовах глобалізації економіки"

машинобудування), дискретне (металургія, хімія), безперервне (нафто- і газодобування). По масштабах ERP - системи прийнято відносити до великих інтегрованих інформаційних систем управління, оскільки вони забезпечують повну функціональність для великої кількості користувачів.

В теперішній час ERP - системи мають недоліки і складності, пов'язані з їх впровадженням і використанням: адаптація систем ERP вимагає переоцінки, а можливо, і повної перебудови бізнес-процесів, що часто вимагає іншої кваліфікації кадрів і перетворень в організаційній структурі.

Переваги від використання ERP - систем: вони допомагають знизити витрати на внутрішні операції, крім надлишкових систем; змушують компанію оптимізувати бізнес-процеси; використання такого роду систем можна віднести до числа необхідних стратегій в конкурентній боротьбі; зберігання даних в одній, загальній для підприємства базі дозволяє також провести цілий ряд аналітичних досліджень; набагато спрощується й завдання побудови сховищ даних, коли дані можуть бути отримані від однієї системи; значна економія при управлінні операційними системами й центрами даних, що досягається шляхом введення єдиних стандартів у всіх відділах організації.

Обсяг українського ринку ERP-систем в 2012 році перевищить рівень 2008 року і досягне близько \$ 50 млн. Такий прогноз зробив Дмитро Попінако, співзасновник і партнер української компанії "Innoware". У загальному обсязі ринку 40 % припадає на вартість ліцензій на програмне забезпечення ERP, а 60 % - на послуги консалтингу, впровадження та підтримки систем. При цьому частка ERP-систем становить близько 13% від всього ринку програмного забезпечення та послуг в сфері інформаційних технологій в Україні.

Згідно з даними компанії "IDC Ukraine" загальний обсяг ринку ERP-послуг в 2008 році склав близько \$ 41млн. Частки ринку вендорів (виробників програмного забезпечення) розподілялися наступним чином: SAP - 47 %, 1С - 13%, Oracle - 11%, Microsoft - 6%, решта - 23%. Міжнародні компанії

Секція: "Обґрунтування перспектив розвитку обліку, аналізу та аудиту в умовах глобалізації економіки"

становили близько 80 % від загального числа клієнтів ERP-компаній, в 2005 р. це співвідношення змінилося на користь вітчизняних підприємств.

Починаючи з 2010 р. український ринок ERP-систем почав демонструвати позитивну динаміку. Адже, пасивність споживачів, пов'язана з економічною кризою, коли багато компаній обмежують інвестиції в ERP-проекти, поступово пройде і бізнесмени почнуть вкладати гроші в інноваційні технології. Більш того, деякі компанії, замість того, щоб урізати інвестиції в інноваційні проекти, вже зараз вдаються до методів автоматизації бізнес-процесів, які дозволяють посилити контроль над витратами.

Попит на ERP-систем за час кризи дещо видозмінився: якщо в докризовий період компанії, в основному, вибирали повномасштабні проекти впровадження ERP-систем, орієнтуючись, насамперед на повноту покриття бізнес-процесів компанії, то сьогодні, проекти зменшуються - компанії знижують ризики методом поетапного впровадження окремих модулів системи.

Змінилася сьогодні і структура самих споживачів ERP-систем. Якщо раніше основні інвестиції в ERP-проекти вкладав великий бізнес, то сьогодні основним споживачем є малий та середній бізнес. Пояснити такі зміни в структурі попиту можна тим, що малий бізнес приймає рішення про початок проекту досить швидко, тоді як великі компанії планують все на значно триваліший фіксований проміжок часу.

Грамотно керувати підприємством - значить організувати потоки даних між службами (бухгалтерією, комерційними підрозділами, центрами фінансового обліку й ін.), зіставити ці дані, виявити найбільш активних чи пасивних постачальників і покупців, оцінити оборотність матеріальних ресурсів, рентабельність активів і, на підставі узагальнення, інтерпретації й аналізу цих даних, відповісти на головне запитання: як працюють ресурси підприємства і як змусити їх працювати краще.

Перспективи розвитку управлінських інформаційних систем в Україні полягають у застосуванні ERP - систем, не дивлячись на те, що ці системи мають недоліки і складності, пов'язані з їх впровадженням і використанням.

Шипунова, О. В. Перспективи застосування ERP-систем в Україні [Текст] // Проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту : зб. тез за матер. І Міжнар. наук-практ. конф. (11-13 трав. 2012 р., Севастополь-Житомир) / ред. д.е.н., проф. О. В. Кантаєва. - Житомир : ЖДГУ, 2012. – С. 302-304.